

Sollentuna

Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum
2024-03-18

§46

Dnr KS-2024/00137

Diarietkod: 000

Svar på remiss av SOU 2024:1 Ett starkare skydd för offentliganställda mot våld, hot och trakasserier

Kommunstyrelsens beslut

1. Sollentuna kommun överlämnar yttrande i enlighet med bilaga 1 till tjänsteutlåtande 2024-01-30 till Justitiedepartementet.

Sammanfattning

Justitiedepartementet remitterade den 12 januari 2024 utredningen Ett starkare skydd för offentliganställda mot våld, hot och trakasserier (SOU 2024:1).

I utredningen ser man över det straffrättsliga skyddet för tjänstemän, analyserar behovet av en minskad exponering av offentliganställdas namn och analyserar behovet av ett starkare skydd för uppgifter om offentliganställda.

Tjänstemannasvar har inhämtats från en bredd av kommunens verksamheter och samtliga inkomna svar har varit positivt inställda till förslagen i remissen. Utredningens förslag bedöms vara i linje med Sollentuna kommuns politiska övergripande mål. Därutöver lyfts ett antal frågetecken.

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande:

1. Sollentuna kommun överlämnar yttrande i enlighet med bilaga 1 till tjänsteutlåtande 2024-01-30 till Justitiedepartementet.

Överläggning

Ordförande Henrik Thunes (M) yrkar att kommunstyrelsen bifaller arbetsutskottets förslag.

Proposition

Ordförande frågar om kommunstyrelsen bifaller arbetsutskottets förslag och finner att så är fallet.

Protokollsanteckning

Mia Mulder (V) lämnar följande protokollsanteckning:

Sollentuna

Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum
2024-03-18

Vänsterpartiet ser positivt på stärkt skydd för de som arbetar offentligt. Ingen ska behöva vara utsatt för en dålig arbetsmiljö om det går att undvika. Syftet att skydda offentligt anställda är självfallet bra. Dock ställer vi oss kritiska till förslaget om införandet av förolämpning mot tjänsteman i 17 kap. Brottsbalken som ett nytt brott.

Detta öppnar för risken att vissa offentligt anställda, såsom poliser i utövande av det statliga våldsmonopolet, missbrukar denna lagstiftning för att inskränka yttrandefriheten. Många människor använder ofta rå ton och icke väl valda ord när de i upprört tillstånd riktar kritik mot offentligt anställda och ett sådant här lagförslag kan leda till att förtroendet till myndigheter minskar enbart på grund av rädslan för repressalier om de skulle uttrycka kritik.

Vi ställer oss även därför bakom Socialkontoret svar till remissen att det kan finnas svårigheter med att bedöma avgränsningen för förolämpning. Vad som innebär en "grov nog" förolämpning för att det ska vara ett brott är i nuvarande förslag en tolkningsfråga. Vad som är "ämnat att kränka tjänstepersonens självkänsla och värdighet" kan bero på vem det är riktat till, omständigheterna för förolämpningen, vem som uttalar sig och en myriad andra omständigheter.

Sådan oklarhet i frågan leder till mer misstro till polisen och i förlängningen hela det offentliga samhället. Som medlemmar i ett fritt samhälle måste vi ha friheten att inte alltid behöva välja våra ord väl och man ska kunna få riskera rå ton i vardagligt språk som medlemmar i samhällets diskurs utan att riskera 6 månaders fängelse.

Bilagor

1. Sollentuna kommuns yttrande över utredningen Ett starkare skydd för offentliganställda mot våld, hot och trakasserier (SOU 2024:1)
2. SOU 2024:1 Ett starkare skydd för offentliganställda mot våld, hot och trakasserier

Beslutsexpediering:

Akt, justitiedepartementet

Sollentuna

Kommunstyrelsen

Dnr KS-2024/00137
Diarietkod: 000

Yttrande över remiss av utredningen Ett starkare skydd för offentliganställda mot våld, hot och trakasserier (SOU 2024:1)

Sammanfattning

Sollentuna kommun är överlag mycket positiva till de lagändringar som föreslås i den utredning som mottagits på remiss från Justitiedepartementet. Kommunen har flera personalgrupper som befinner sig i situationer där våld, hot och trakasserier kan förekomma och föreslagna åtgärder skulle bidra till ökad trygghet och säkerhet för dessa medarbetare. Förslagen i utredningen knyter an till kommunens övergripande mål om *trygghet och välfärd genom livet* och *attraktiv och effektiv organisation*. Kommunen vill ändå lyfta ett antal frågetecken kring förslagen i utredningen, vilka redogörs för nedan.

Synpunkter

Kommunen är positiva till förslaget om införandet av ett nytt brott i 17 kap. brottsbalken (1962:700), förolämpning mot tjänsteman. Förslaget tros kunna bidra till lägre tolerans för vad tjänstemän ska utstå i sin roll, vilket vore positivt för såväl den enskilde medarbetaren som verksamheten i stort för att inte utsättas för otillåten påverkan. Däremot ser kommunen utmaningar med gränsdragningen för vilka gärningar som skulle ligga inom detta brott och hur bedömningen ska göras. Givet de kommunala verksamheternas olika målgrupper, behöver även viss tolerans och förståelse finnas hos medarbetare. Sollentuna kommun ser därför att en gemensam bild kring vilka typer av förolämpningar som ska uppmärksammas och polisanmälas är nödvändig.

Angående förslaget om att lägga till ett nytt stycke i 33 § förvaltningslagen (2017:900) som innebär minskad exponering av offentliganställdas namn ser kommunen några risker. Lagförslaget syftar till att möjliggöra att viss tid passerar mellan att den enskilde tar del av beslutet och att den får möjlighet att komma i kontakt med exempelvis beslutsfattaren. Kommunen befärrar att ett sådant förfarande istället kan ge motsatt effekt, och att personen i fråga agerar mer hotfullt när det inte enkelt går att kontakta berörda tjänstemän. Det här skulle potentiellt kunna leda till hoten utökas även mot kommunens kontaktcenter, som ofta är de första att ta emot kommuninvånarens synpunkter och frågor. Ytterligare en risk med att utelämna tjänstemäns namn från beslut är att det finns risk för misstro kring att beslutet i fråga verkligen kommer från kommunen. Detta gäller möjligtvis särskilt äldre personer som återkommande utsätts för försök till bluffar och bedrägerier.